

METODOLOGIA
privind organizarea procesului de învățământ în cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior

CAP. 1
Dispoziții generale

ART. 1

(1) Programul „A doua șansă” are drept scop sprijinirea persoanelor cu vârsta de peste 14 ani care, din motive sociale, nu au finalizat învățământul gimnazial, astfel încât aceștia să își poată completa și finaliza educația de bază din cadrul învățământului obligatoriu, precum și pregătirea pentru obținerea unei calificări profesionale într-un anumit domeniu.

(2) Pe baza experienței câștigate în anul școlar experimental 2005 - 2006, în cadrul Programului PHARE „Acces la educație pentru grupuri dezavantajate”, documentată prin procesul de evaluare și monitorizare derulat în anul școlar 2006 - 2007, începând cu anul școlar 2007-2008 programul a fost revizuit și extins la nivel național.

ART. 2

(1) Școlarizarea în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior se desfășoară pe durata standard de 4 ani, prin cursuri organizate săptămânal, îmbinând pregătirea în domeniul educației de bază, în alternanță cu pregătirea pentru obținerea calificării profesionale.

(2) Programul are o durată flexibilă. Durata standard de școlarizare se poate micșora pentru fiecare elev în parte, în funcție de competențele demonstrate atât în domeniul educației de bază, cât și în cel al pregătirii profesionale. În condițiile în care elevul nu reușește să achiziționeze și să demonstreze toate competențele necesare, în domeniul educației de bază și/sau în domeniul pregătirii profesionale, el poate beneficia de sprijin suplimentar, pe durata standard a programului sau prin prelungirea programului. Situațiile în care se recomandă micșorarea duratei standard de școlarizare sau acordarea sprijinului suplimentar sunt descrise în [anexa b\)](#), care face parte integrantă din prezenta metodologie.

(3) Pregătirea pentru obținerea calificării profesionale se poate realiza, în situația în care unitatea de învățământ nu dispune de resursele necesare, în grupuri școlare dotate corespunzător și/sau la operatori economici, pe baza unor contracte de parteneriat.

ART. 3

(1) Pregătirea pentru educația de bază și pregătirea profesională pentru elevii înscriși în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior se organizează avându-se în vedere următoarele principii:

a) asigurarea unui program de pregătire individualizat, atât pentru educația de bază, cât și pentru pregătirea profesională, în funcție de aspirațiile elevilor și de nevoile de dezvoltare economico-socială a comunității;

b) recunoașterea competențelor dobândite anterior - pe căi formale, nonformale și informale - în raport cu cerințele formulate prin standardele de performanță, pentru educația de bază și standardele de pregătire profesională, aprobate pentru calificările profesionale școlarizate în învățământul secundar inferior, pentru pregătirea profesională. Procedura de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior este prezentată în [anexa a\)](#), care face parte integrantă din prezenta metodologie;

c) certificarea competențelor profesionale dobândite, în baza reglementărilor stabilite la nivel național, prin metodologie specifică, de către Ministerul Educației, Cercetării și Inovării.

(2) Programul de pregătire se aplică pentru educația de bază începând cu anul I și pentru pregătirea profesională corespunzătoare unei calificări profesionale, începând cu anul II din program.

(3) Oferta de pregătire profesională cuprinde calificările profesionale prevăzute în nomenclatoarele calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea prin învățământul preuniversitar, precum și durata de școlarizare, aprobate prin hotărâre a Guvernului și aplicate în învățământul secundar inferior.

ART. 4

(1) Clasele din Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior se pot constitui cu un număr minim de 8 elevi și un număr maxim de 15 elevi. Situațiile excepționale care nu se încadrează în aceste prevederi se aprobă de Ministerul Educației, Cercetării și Inovării. Pe parcursul duratei standard a programului este permisă funcționarea claselor sub sau peste efectivul prevăzut la constituirea lor, în scopul asigurării programului de pregătire individualizat al elevilor.

(2) Limba de predare în cadrul Programului "A doua șansa" pentru învățământul secundar inferior este limba română. În funcție de necesitățile locale, programul se poate desfășura și în limbile minorităților naționale, în condițiile în care există un minimum de 8 solicitări în acest sens, consemnate în cererile de înscriere ale candidaților, și dacă unitatea de învățământ poate asigura resursele umane necesare și traducerea, prin eforturi proprii, în limba minorității naționale respective, a materialelor elaborate în cadrul programului.

(3) Nivelul de studiu al elevilor cuprinși în fiecare clasă poate fi diferit, forma de organizare fiind în regim simultan.

CAP. 2

Înscrierea în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior

ART. 5

În Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior se pot înscrie persoane cu vârsta de peste 14 ani care au absolvit învățământul primar. Se pot înscrie și persoane care au parcurs o parte din clasele corespunzătoare învățământului gimnazial (V, VI, VII), au abandonat pe parcurs și au depășit vârsta maximă legală pentru reînscrierea în învățământul gimnazial, cursuri de zi.

ART. 6

(1) Înscrierea se face la unitățile de învățământ care organizează programul, pe baza dosarului de înscriere.

(2) Unitățile de învățământ colectează cererile celor care solicită înscrierea în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior și le centralizează, pe calificări profesionale, în funcție de opțiunea candidaților. Unitatea de învățământ solicită inspectoratului școlar județean aprobarea de înființare a clasei/claselor.

(3) Înscrierea în anul I, în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, se face fără examen.

(4) Persoanele care au finalizat clasa a VII-a din învățământul gimnazial pot fi înscrise în anul II în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, ca urmare

a alocării creditelor în urma aplicării procedurii de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi formale, prevăzută la pct. 2.6 din [anexa a](#)).

(5) Candidatul poate consemna în cererea de înscriere opțiunea pentru studierea programului în limba maternă.

ART. 7

(1) Dosarul de înscriere al persoanei care solicită înscrierea în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior conține:

- a) cererea de înscriere, în care se completează și opțiunile pentru calificările profesionale aprobate conform legislației în vigoare;
- b) copia certificatului de naștere, certificată ca fiind conformă cu originalul;
- c) copia certificatului de căsătorie, certificată ca fiind conformă cu originalul - dacă este cazul;
- d) copia buletinului/cărții de identitate, certificată ca fiind conformă cu originalul;
- e) acte doveditoare privind absolvirea învățământului primar și stadiul de pregătire la momentul înscrierii (foaie matricolă sau adeverințe de studiu/de absolvire a claselor parcurse - V, VI, VII);
- f) fișa medicală.

Depunerea dosarelor de înscriere în anul I al Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior se poate face de două ori pe parcursul unui an din program, în septembrie sau în ianuarie.

ART. 8

(1) La nivelul unității de învățământ se va constitui o comisie de înscriere în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, alcătuită din:

- a) președinte - directorul sau directorul adjunct al unității de învățământ;
- b) secretar - secretarul șef al unității de învățământ;
- c) membri - 1 - 2 diriginți ai claselor din Programul "A doua șansă", coordonatorul Programului "A doua șansă" de la nivelul unității de învățământ, 1 - 2 cadre didactice de specialitate - discipline tehnologice și, în funcție de resursele umane existente, un mediator școlar și un informatician.

(2) Atribuțiile comisiei de înscriere în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior sunt:

- a) anunță în comunitate începerea programului, condițiile de înscriere și condițiile de organizare a acestuia;
- b) oferă sprijin și consultanță persoanelor care solicită înscrierea în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, în ceea ce privește traseul de pregătire și ruta de pregătire profesională, în cadrul unui interviu;
- c) comunică solicitanților pentru Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior calificările profesionale pentru care pot opta;
- d) verifică dosarele de înscriere ale participanților;
- e) analizează cazurile deosebite (de exemplu persoane cu cerințe educaționale speciale) și propune soluții pentru integrarea persoanelor în program;
- f) centralizează cererile de înscriere și alcătuiește grupele pe ani de studiu;
- g) colaborează cu comisia de evaluare pentru planificarea și organizarea procesului de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior;
- h) propune alternative de organizare flexibilă a programului, în conformitate cu cerințele educației adulților și cu nevoile personale ale participanților la program;
- i) asigură planificarea orelor corespunzătoare modulelor de inițiere și de îndrumare pentru cursanți, la începutul fiecărui an de studiu.

ART. 9

Înscrierea în program este urmată de organizarea unor interviuri individuale în care vor fi analizate nevoile și aspirațiile elevilor cu scopul identificării premiselor și a posibilităților de stabilire a programului de pregătire individualizat.

CAP. 3

Derularea procesului de învățământ în cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior

ART. 10

(1) Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior este structurat în 4 ani de studiu echivalenți celor patru clase V – VIII și IX-X din cadrul învățământului secundar inferior.

(2) În anul I se studiază discipline ale educației de bază, repartizate în module, iar în anii II - IV acestora li se adaugă modulele de pregătire profesională.

ART. 11

(1) Fiecare an de studiu se desfășoară pe durata stabilită de unitatea de învățământ, cu condiția respectării numărului de ore din planul-cadru și a următoarei structuri:

- a) maximum 6 săptămâni alocate sesiunilor de evaluare a competențelor dobândite anterior și sesiunilor de evaluare finală de modul;
- b) o săptămână dedicată cursurilor de inițiere;
- c) săptămânile de cursuri alocate desfășurării și evaluării curente a modulelor, inclusiv perioadelor de instruire practică comasată.

(2) Programul poate începe cu serii noi fie în luna octombrie, fie în luna februarie.

ART. 12

În alcătuirea schemei orare se recomandă să nu se depășească numărul de 4 - 5 ore pe zi pentru modulele educației de bază, respectiv de 5 - 6 ore pe zi pentru modulele de pregătire profesională. Orele pot fi planificate în timpul săptămânii, după-amiaza sau seara, sâmbăta ori în timpul vacanțelor școlare.

ART. 13

(1) În cadrul săptămânilor de cursuri, atât pentru educația de bază, cât și pentru pregătirea profesională, se studiază module obligatorii din cadrul trunchiului comun și module din curriculumul la decizia școlii.

(2) Modulele din cadrul trunchiului comun propuse pentru educația de bază acoperă oferta disciplinelor din curriculumul național, adaptată specificului educației adulților.

(3) Caracteristicile curriculumului din Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, elaborat pentru educația de bază, sunt: orientarea spre nevoile elevilor, caracterul practic-aplicativ, esențializarea conținuturilor, luarea în considerare a particularităților de vârstă și psihologice ale elevilor, activarea și valorizarea competențelor dobândite anterior de către aceștia, reducerea timpului de studiu.

(4) Unora dintre modulele de la disciplinele educației de bază le sunt alocate complementar module în cadrul curriculumului la decizia școlii, în scopul realizării unei oferte educaționale flexibile și diferențiate, în funcție de aspirațiile și de potențialul de învățare ale fiecărui elev. În primele două săptămâni de la începutul fiecărui modul, profesorul de specialitate realizează o evaluare cu rol de diagnoză. În funcție de rezultatele acestei evaluări, profesorul stabilește, împreună cu fiecare elev în parte, modulele din cadrul curriculumului la decizia școlii, la care va participa elevul respectiv.

(5) Pregătirea profesională în domeniile de pregătire de bază și calificările profesionale corespunzătoare se realizează prin aplicarea curriculumului pentru cultura de specialitate și instruire practică din aria curriculară "Tehnologii", clasele a IX-a și a X-a, aprobat prin ordin al ministrului educației, cercetării și inovării, adaptat de fiecare unitate de învățământ, pentru realizarea programului individualizat de pregătire.

ART. 14

(1) Frecventarea modulelor este obligatorie. Absențele se înregistrează în catalog.

(2) Motivarea absențelor se face în baza unei scutiri medicale obținute în condiții legale, a unei învoiri scrise din partea dirigintelui sau în baza unei adeverințe de la locul de muncă pentru cei care lucrează.

(3) Un elev poate fi scutit de la frecventarea modulelor în următoarele situații:

a) elevul a promovat modulul educației de bază și/sau al pregătirii profesionale, în sesiunea de evaluare inițială de modul, programată înaintea începerii modulului;

b) elevul demonstrează în cadrul orelor destinate educației de bază, prin trunchiul comun, o prezență activă, implicată și competențele necesare promovării modulului, fără sprijinul suplimentar acordat prin orele de curriculum la decizia școlii pentru modulele educației de bază. Cadrele didactice care predau modulele educației de bază apreciază situația și recomandă elevilor modul de frecventare a acestor module din cadrul curriculumului la decizia școlii pentru educația de bază;

c) în urma evaluării inițiale de modul, aparținând pregătirii profesionale, elevul demonstrează o parte dintre competențele profesionale. În această situație elevul poate să nu frecventeze orele respective din cadrul modulului de cultură de specialitate sau poate să opteze pentru un program de pregătire individualizat, cu un plan de învățământ individualizat, care îi asigură reducerea duratei programului;

d) dacă elevul dovedește că lucrează în domeniul corespunzător calificării profesionale pentru care se pregătește în cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, orele de instruire practică comasată pot fi echivalate, în baza unei adeverințe de la agentul economic unde acesta este angajat. În adeverință sunt precizate și sarcinile de la locul lui de muncă;

e) în cazul în care elevul prezintă unității de învățământ un certificat de calificare profesională, obținut într-un sistem de formare continuă și eliberat de un centru autorizat, elevul poate beneficia de un program de pregătire individualizat.

CAP. 4

Evaluarea în cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior

ART. 15

(1) Evaluarea în Programul "A doua șansă" se face în scopul recunoașterii competențelor dobândite anterior pe căi formale, informale, nonformale și/sau a competențelor dobândite pe parcursul programului, pe baza creditelor alocate, atât pentru educația de bază, cât și pentru pregătirea profesională.

(2) Întregul program este echivalat cu 60 de credite, dintre care 30 de credite pentru educația de bază și 30 de credite pentru pregătirea profesională.

ART. 16

Evaluarea în cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior are următoarele componente:

a) evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite anterior pe căi formale, care constau în: recunoașterea documentelor școlare, în cazul educației de bază, clasele a V-a, a VI-a și a VII-a; recunoașterea certificatului de calificare profesională, în cazul pregătirii profesionale; echivalarea adeverinței de experiență în muncă;

b) evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite anterior pe căi informale și nonformale, care constau în: evaluarea și recunoașterea competențelor aferente unui sau mai multor module pentru educația de bază; evaluarea și recunoașterea competențelor profesionale pentru una sau mai multe unități de competență din standardul de pregătire profesională;

c) evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite pe parcursul programului.

ART. 17

Organizarea procesului de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior și pe parcursul programului se realizează conform procedurii menționate în [anexa a\).](#)

ART. 18

(1) Organizarea procesului de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior, pentru educația de bază, îi revine comisiei de evaluare de la nivelul unității de învățământ organizatoare. Componenta comisiei și atribuțiile acesteia sunt precizate în [anexa a\).](#)

(2) Organizarea procesului de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior, pentru pregătirea profesională, îi revine comisiei de evaluare de la nivelul fiecărei unități de învățământ, precizată la alin. (1), sau, după caz, unui centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale sau unui evaluator de competențe profesionale, autorizat, respectiv certificat de către Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților, conform precizărilor din [anexa a\).](#)

(3) Evaluarea competențelor dobândite pe parcursul programului este realizată de către profesorul de la modulul respectiv.

ART. 19

Formele de evaluare utilizate în cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior sunt:

a) evaluare inițială - care se efectuează înainte de debutul modulelor corespunzătoare unui an de studiu și se realizează în cadrul sesiunilor de evaluare. Aceasta se adresează tuturor elevilor care consideră că dețin competențele necesare promovării unui modul, fără a-l parcurge;

b) evaluare curentă pentru modulele educației de bază și ale pregătirii profesionale - care se realizează, pe parcursul modulelor, de către profesor. Aceasta se adresează tuturor elevilor care parcurg și frecventează modulele;

c) evaluare finală de modul - care se efectuează după finalizarea fiecărui modul, pentru educația de bază, și se realizează în 2 - 4 săptămâni de la finalizarea modulului. Aceasta se efectuează de către profesor sub forma unei probe orale, scrise, practice etc. și se adresează tuturor elevilor care au parcurs și frecventat modulele educației de bază;

d) evaluare finală de an - ulterioară evaluării finale de modul. Aceasta este organizată pentru elevii care au parcurs și frecventat modulele și care, în cadrul evaluării finale de modul, nu au reușit să demonstreze toate competențele necesare promovării modulelor unui an de studiu. În cadrul acestei sesiuni elevii pot susține evaluări la modulele nepromovate, indiferent de numărul acestora.

ART. 20

(1) Evaluarea are drept scop definirea nivelului de dezvoltare a competențelor individuale intenționate și susținerea procesului de învățare conștientă.

(2) Pe baza evaluării inițiale și a evaluării cu rol de diagnoză se stabilește programul de pregătire individualizat.

(3) În ceea ce privește pregătirea profesională, pe baza rezultatelor evaluării, elevul, împreună cu unitatea de învățământ și cu partenerii sociali ai acesteia, identifică ocupațiile prioritare care urmează a fi practicate de către absolvent; identificarea se face astfel încât absolventul să poată practica cel puțin una dintre ocupațiile pentru care pregătirea în calificarea profesională respectivă asigură dobândirea competențelor profesionale corespunzătoare.

(4) Pentru educația de bază, probele de evaluare se construiesc pe baza standardelor de performanță pentru modulele specifice fiecărei discipline, standarde specificate în curriculumul prevăzut în cadrul programului.

(5) Pentru pregătirea profesională probele de evaluare se construiesc pe baza standardelor de pregătire profesională menționate la [art. 3](#) alin. (1) lit. b).

ART. 21

Unitatea de învățământ păstrează, pentru fiecare elev, respectând condițiile legale, documentele referitoare la evaluare.

CAP. 5

Încheierea situației școlare a elevilor în cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior

ART. 22

(1) Modalitatea de calcul al mediei unui modul este prezentată în [anexa a\)](#).

(2) Un modul se consideră promovat dacă elevul obține minimum media 5.

(3) În urma promovării modulului se eliberează o "adeverință de modul".

(4) Dacă în urma evaluării inițiale elevul demonstrează că deține competențele aferente modulului respectiv, el obține adeverința de modul și nu mai este obligat să frecventeze modulul. Media modulului în acest caz este media obținută în urma evaluării inițiale.

(5) Absolvenții unui an de studiu care au acumulat cel puțin 75% din numărul total de credite alocate unui an școlar pot fi înscriși în anul școlar următor. Ei se vor putea prezenta la oricare dintre sesiunile de evaluare ulterioare, programate de școală, urmând să fie evaluați doar pentru modulele nepromovate.

CAP. 6

Absolvirea Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior

ART. 23

(1) Se consideră că un elev a absolvit Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior dacă a promovat toate modulele din program atât pentru educația de bază, cât și pentru pregătirea profesională.

(2) Absolvenții Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior beneficiază de toate drepturile absolventului de învățământ obligatoriu.

ART. 24

(1) Absolvenții Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior dobândesc certificat de absolvire, portofoliu personal pentru educație permanentă și, la cerere, foaia matricolă.

(2) În cazul în care după absolvire aceștia susțin și promovează examenul de certificare a competențelor profesionale, ei dobândesc și certificat de calificare profesională.

(3) Absolvenții Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, menționați la alin. (2), au dreptul la continuarea studiilor în învățământul secundar superior, în conformitate cu prevederile legale.

ART. 25

Absolvenții Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior care nu promovează examenul pentru certificarea competențelor profesionale beneficiază de o recunoaștere parțială a calificării profesionale, prin recunoașterea adevărințelor de modul și prin nominalizarea competențelor profesionale dobândite în portofoliul personal pentru educație permanentă, care să îi permită continuarea studiilor în sistemul de formare a adulților.

CAP. 7

Dispoziții finale

ART. 26

(1) În fiecare unitate de învățământ în care funcționează Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, indiferent de numărul de clase înființate sau de nivelul acestora, consiliul de administrație al unității de învățământ numește un coordonator al programului. Dacă în unitatea respectivă funcționează și clase din programul "A doua șansă" pentru învățământul primar, se numește un singur coordonator al Programului "A doua șansă".

(2) Atribuțiile coordonatorului Programului "A doua șansă" de la nivelul fiecărei unități de învățământ sunt:

- a) monitorizarea internă a programului;
- b) informarea comunității în legătură cu beneficiile programului (realizată împreună cu mediatorul școlar);
- c) coordonarea activității comisiei de înscriere și a comisiei de evaluare de la nivelul unității de învățământ;
- d) participarea la activități de formare care au ca subiect programele de tip "A doua șansă".

(3) Activitatea coordonatorului Programului "A doua șansă" de la nivelul unității de învățământ va fi coordonată și monitorizată, la nivelul inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, de către coordonatorul Programului "A doua șansă" de la nivel județean. Acesta din urmă va colabora cu persoanele abilitate, participante la cursuri de formare specifică, de la nivel județean, precum: inspectorul pentru romi, inspectorul pentru discipline tehnologice, inspectorul pentru învățământ special, alți inspectori, metodiști, formatori, directori ai casei corpului didactic.

ART. 27

Cadrele didactice încadrate la clasele din Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior se recomandă să fie:

- a) calificate;
- b) cel puțin cu grad didactic definitiv;

c) participante la programele de formare continuă organizate în cadrul Programului "A doua şansă" sau la alte programe de formare continuă;

d) cu experiență de predare la școala de arte și meserii sau la anul de completare, în cazul cadrelor didactice de specialitate - discipline tehnologice.

ART. 28

(1) De regulă, orele rezultate din aplicarea curriculumului nu se includ în norma didactică de bază a personalului didactic (titular sau suplinitor). Plata acestor ore se realizează în regim de plata cu ora sau cumul. Încadrarea orelor în norma didactică se poate face, în cazuri excepționale, în scopul completării normei didactice și cu acordul cadrului didactic respectiv.

(2) Activitatea desfășurată de cadrele didactice care fac parte din comisiile de înscriere și din comisiile de evaluare este retribuită în regim de plata cu ora.

(3) Clasele cuprinse în Programul "A doua şansă" pentru învățământul secundar inferior beneficiază de coordonarea unui profesor diriginte, salarizat conform prevederilor [Legii nr. 128/1997](#) privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 29

La cererea elevului se poate realiza transferul acestuia de la o unitate de învățământ la altă unitate de învățământ în care se derulează Programul "A doua şansă" pentru învățământul secundar inferior, cu acordul celor două unități de învățământ. Transferul se poate realiza în orice moment al anului școlar, cu condiția ca unitatea de învățământ la care elevul se transferă să poată oferi pregătirea corespunzătoare atât în ceea ce privește educația de bază, cât și în ceea ce privește pregătirea profesională.

ART. 30

(1) În anul școlar 2009-2010 pregătirea profesională a cursanților aflați în anul III sau în anul IV al Programului „A doua şansă” se realizează în continuare în calificările profesionale de nivel 1 corespunzătoare școlii de arte și meserii pentru care aceștia au optat în anul II al programului, în conformitate cu curriculumul TVET corespunzător calificării profesionale respective.

(2) În anul școlar 2009-2010 pregătirea profesională a cursanților aflați în anul II al Programului „A doua şansă” se va realiza în domeniile de pregătire de bază pentru care se organizează pregătirea în clasa a IX-a din ciclul inferior al liceului, filiera tehnologică, prevăzut în Anexa 2 a Ordinului M.E.C.I. nr. 3312/02.03.2009 privind aprobarea planurilor de învățământ pentru cultura de specialitate, pregătire practică și stagii de pregătire practică, din aria curriculară Tehnologii, pentru clasa a IX-a a liceului tehnologic, cursuri de zi și seral. În anii de studiu următori pregătirea profesională a acestor cursanți se va realiza în calificările profesionale corespunzătoare ciclului inferior al liceului – filiera tehnologică.

(3) Curriculumul TVET aplicat pentru pregătirea profesională a cursanților menționați la alin.(2) este cel prevăzut în Anexa 1 a Ordinului M.E.C.I. nr. 3312/02.03.2009 privind aprobarea planurilor de învățământ pentru cultura de specialitate, pregătire practică și stagii de pregătire practică, din aria curriculară Tehnologii, pentru clasa a IX-a a liceului tehnologic, cursuri de zi și seral, adaptat de către fiecare unitate de învățământ care implementează Programul „A doua şansă” conform prevederilor art.13, alin.(5) din prezenta metodologie. Adaptarea se va realiza cu condiția respectării numărului de ore alocat culturii de specialitate și instruirii practice săptămânale în planul cadru de învățământ pentru Programul „A doua şansă” pentru învățământul secundar inferior.

ANEXA a) la metodologie

PROCEDURA
de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior și pe parcursul
Programului "A doua șansă"

CAP. 1

Componenta și atribuțiile comisiei de evaluare de la nivelul fiecărei unități de învățământ

1. Comisia de evaluare de la nivelul fiecărei unități de învățământ este alcătuită din:

a) președinte: directorul sau directorul adjunct al unității de învățământ (sau un cadru didactic de specialitate, șef de catedră/comisie metodică, dacă sunt evaluate competențele profesionale);

b) vicepreședinte - reprezentantul agentului economic pentru calificarea profesională evaluată, dacă sunt evaluate competențele profesionale, sau un cadru didactic din unitatea de învățământ, dacă probele de evaluare vizează doar disciplinele educației de bază, cu rol de observator;

c) membri evaluatori: două cadre didactice de la educația de bază sau cadre didactice de specialitate (cu experiență de predare la școala de arte și meserii sau la anul de completare și cu experiență, în calitate de membri în comisii de examinare la examene de certificare a competențelor profesionale ori abilitați în urma participării la cursuri de formare), în funcție de apartenența competențelor evaluate la educația de bază sau la pregătirea profesională. În situația în care pregătirea pentru obținerea calificării profesionale se realizează într-un grup școlar, membrii evaluatori ai competențelor profesionale provin de la grupul școlar respectiv;

d) reprezentantul inspectoratului școlar județean/al municipiului București, de regulă inspector școlar de specialitate, care are rolul de a monitoriza modul de organizare și desfășurare a procesului de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi formale, nonformale și informale.

2. Comisia de evaluare este numită prin decizie a directorului unității de învățământ și are următoarele atribuții:

a) realizează procesul de echivalare/recunoaștere a documentelor școlare/actelor de studii/adeverințelor de experiență în muncă, conform prevederilor programului;

b) realizează procesul de evaluare, conform prevederilor programului;

c) tratează candidații la evaluare fără discriminare pe criterii de sex, vârstă, rasă, origine etnică, apartenență politică sau religioasă;

d) adaptează instrumentele/metodele de evaluare la nevoile elevilor cu cerințe educaționale speciale;

e) permite accesul candidaților la rezultatele evaluării proprii;

f) pune la dispoziția persoanelor împuternicite să exercite controlul sau monitorizarea procesului de evaluare toate informațiile și documentele solicitate, referitoare la activitatea de evaluare.

3. În vederea realizării evaluării, la nivelul unității de învățământ, se parcurg următoarele etape:

a) centralizarea opțiunilor candidaților pentru evaluare, de către comisia de înscriere;

- b) selectarea evaluatorilor de competențe profesionale și/sau constituirea comisiei de evaluare;
- c) elaborarea instrumentelor de evaluare;
- d) planificarea evaluărilor;
- e) culegerea dovezilor necesare demonstrării rezultatelor evaluării;
- f) întocmirea listei dovezilor și comunicarea rezultatului evaluării.

CAP. 2

Evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite anterior pe căi formale

2.1. Caracteristici generale

Procesul de evaluare a competențelor dobândite anterior pe căi formale are următoarele caracteristici:

- a) este un proces voluntar; elevii (candidații) înscriși în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, care doresc să li se recunoască documentele școlare/actele de studii, se adresează, în scris, comisiei de înscriere din cadrul unității de învățământ;
- b) este un proces transparent; elevul (candidatul) care urmează a fi evaluat este informat cu privire la modul de desfășurare a procesului de evaluare după înscriere, în perioada de inițiere și orientare;
- c) în cazul pregătirii profesionale, recunoașterea competențelor dobândite anterior pe căi formale se poate face doar pentru calificări profesionale pentru care există standarde de pregătire profesională.

2.2. Repere în evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite anterior pe căi formale

Evaluarea se realizează în baza documentelor școlare/actelor de studii doveditoare, prin alocarea unui număr de credite raportat la numărul total de credite alocat programului educației de bază și programului de pregătire profesională. Documentele școlare/actele de studii doveditoare (certificate de calificare profesională, adeverințe, foi matricole) care pot fi echivalate sunt:

- a) acte doveditoare (adeverințe) că elevul a absolvit un număr de clase în învățământul obligatoriu (5, 6 sau 7 clase);
- b) acte doveditoare (certificate de calificare profesională) corespunzătoare unei calificări profesionale/ocupații, recunoscută la nivel național; dacă actele prezentate de elev nu conțin informații legate de disciplinele/modulele studiate și mediile aferente se solicită și foaia matricolă;
- c) acte doveditoare (adeverință de experiență în muncă, eliberată de operatorul economic) că elevul lucrează în domeniul calificării profesionale pentru care s-a înscris în cadrul programului.

2.3. Posibilități de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi formale

1. Recunoașterea documentelor școlare/actelor de studii doveditoare se realizează de către comisia de evaluare de la nivelul unității de învățământ.
2. Echivalarea studiilor se poate face integral sau parțial, în funcție de cererea persoanei în cauză.

3. Echivalarea integrală constă în recunoașterea tuturor documentelor școlare/actelor de studii doveditoare menționate la pct. 2.2. Pentru pregătirea profesională, echivalarea integrală presupune compararea competențelor înscrise pe certificatul de calificare profesională prezentat de elev (candidat) cu competențele din standardul de pregătire profesională. Dacă se stabilește integral corespondența dintre aceste competențe se face echivalarea integrală.

4. Echivalarea parțială, pentru educația de bază, constă în recunoașterea doar a unora dintre clasele absolvite anterior, în funcție de opțiunea elevului; în condițiile în care durata de timp care a trecut de la momentul absolvirii unei clase din învățământul obligatoriu este suficient de mare încât elevul să aprecieze că participarea prin frecvență la program este utilă, el poate solicita echivalarea doar a unora dintre clasele parcurse.

5. Echivalarea parțială, pentru pregătirea profesională, se realizează în cazul în care nu se poate stabili integral corespondența dintre competențele înscrise în certificatul de calificare profesională prezentat de candidat și competențele din standardul de pregătire profesională al calificării profesionale. În acest caz se compară competențele înscrise pe certificatul prezentat de candidat cu competențele din standardul de pregătire profesională al calificării căreia i se poate asocia ocupația respectivă. În urma echivalării, candidatul trebuie să mai parcurgă sau să i se evalueze direct modulele/părțile din module în care sunt agregate competențele ce nu sunt încă recunoscute.

2.4. Termene pentru procesul de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi formale

1. Echivalarea documentelor școlare/actelor de studii se realizează la începutul programului, după înscriere.

2. Pentru pregătirea profesională, echivalarea actelor se poate face fie la începutul programului, la înscriere, fie în una dintre următoarele situații:

a) dacă elevul (candidatul), pe parcursul anului I, în paralel, obține un certificat de calificare profesională, într-un sistem de formare continuă, îl poate prezenta spre echivalare la începutul anului II din program;

b) dacă la începutul modulului de instruire practică comasată, un elev (candidat) are cel puțin 6 luni de la angajare la un operator economic, în domeniul de pregătire profesională al calificării, își poate echivala adeverința de experiență în muncă, pe care o înaintează dirigintelui, conform prevederilor [art. 14](#) alin. (3) lit. d) din metodologie.

3. Evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite anterior pe căi formale, atât pentru educația de bază, cât și pentru pregătirea profesională, se desfășoară conform unui grafic stabilit, în cadrul sesiunilor de evaluare inițială, organizate înainte de debutul programului de pregătire.

2.5. Documente care atestă obținerea echivalării în urma aplicării procedurii de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi formale

a) În urma recunoașterii/echivalării competențelor dobândite anterior pe căi formale elevul (candidatul) primește, atât pentru educația de bază, cât și pentru pregătirea profesională, adeverința de modul care consemnează modulul echivalat, numărul de credite obținut și media modulului, calculată în urma echivalării. În cazul pregătirii profesionale, adeverința de modul se eliberează dacă toate competențele agregate modulului respectiv au fost recunoscute (echivalate) în urma comparării competențelor înscrise pe certificatul prezentat de candidat cu competențele din standardul de pregătire profesională al calificării profesionale.

b) În cazul pregătirii profesionale, echivalarea parțială a certificatului de calificare presupune existența unor competențe profesionale ce nu au fost recunoscute/echivalate încă. Elevul (candidatul) poate solicita un proces de recunoaștere a acestor competențe sau poate parcurge modulele/părțile din module în care sunt agregate acestea. Ca urmare, i se eliberează o adeverință de modul/module dacă setul de competențe recunoscut completează integral competențele agregate unuia sau mai multor module. Pentru celelalte competențe (care nu completează integral setul de competențe agregat la unul sau mai multe module) i se eliberează o adeverință de competențe. Aceasta consemnează notele obținute pentru competențele recunoscute.

2.6. Alocarea creditelor în urma aplicării procedurii de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi formale

A. Alocarea creditelor în cazul educației de bază

a) În cazul educației de bază, recunoașterea și echivalarea se realizează prin alocarea unui număr de credite corespunzător fiecărei clase absolvite, din totalul de 30 de credite alocate programului educației de bază în cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior.

b) În cazul în care elevul deține o adeverință de absolvire a clasei a V-a, acesta obține un număr de 5 credite; în cazul în care elevul deține o adeverință de absolvire a clasei a VI-a, acesta obține un număr de 10 credite; în cazul în care elevul deține o adeverință de absolvire a clasei a VII-a, acesta obține un număr de 15 credite.

c) Pentru a absolvi pregătirea în domeniul educației de bază în cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, elevul trebuie să acumuleze un număr total de 30 de credite.

d) Completarea numărului total de credite alocate modulelor educației de bază (30 de credite) în cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior este obligatorie.

Condiții pentru alocarea creditelor în cazul educației de bază

Recunoașterea și alocarea numărului de credite se realizează pentru o clasă absolvită în cadrul învățământului obligatoriu, nu pentru anumite discipline corespunzătoare unei clase. Echivalarea presupune scutirea de frecvență și/sau de evaluare pentru un număr de module ale educației de bază din cadrul programului, astfel:

a) în cazul educației de bază, în urma procesului de echivalare, candidatul poate obține un număr de 5, 10 sau maximum 15 credite;

b) în contul celor 5, 10 sau 15 credite obținute elevul este scutit de parcurgerea și/sau de evaluarea modulelor din programul educației de bază, în conformitate cu competențele recunoscute, ale căror credite însumate constituie 5, 10 sau 15 credite;

c) stabilirea modulelor pentru care elevul, prin echivalare, obține scutirea de frecvență și/sau de evaluare și pentru care i se eliberează adeverința de modul este realizată de comisia de evaluare împreună cu elevul, cu îndeplinirea condiției ca, prin echivalare, elevul să nu poată fi scutit de parcurgerea și/sau echivalarea tuturor modulelor unei discipline;

d) elevul nu poate fi scutit de parcurgerea și/sau evaluarea unor module ale unei discipline pe care el nu a urmat-o în învățământul obligatoriu și, ca atare, pentru care nu are medie încheiată; în această situație încheierea mediei la un modul din cadrul programului, corespunzător unei discipline pe care candidatul nu a parcurs-o în

învățământul obligatoriu, se poate face doar în urma parcurgerii și/sau a evaluării modulului respectiv și nu poate face obiectul echivalării.

B. Alocarea creditelor în cazul pregătirii profesionale

Acumularea de credite, în cazul echivalării competențelor profesionale dobândite anterior pe căi formale, constă în:

a) acumularea unui număr total de 30 de credite, pentru echivalare integrală; numărul de credite pentru fiecare modul echivalat este estimat, în baza numărului de ore alocat, din numărul total de credite al blocului de module de pregătire profesională, al fiecărui an de studiu, conform planului-cadru;

b) calcularea numărului de credite ca în cazul de mai sus, pentru echivalare parțială, în cazul în care se eliberează adeverință de modul (toate competențele agregate unui modul au fost recunoscute). Dacă se eliberează adeverință de competențe, se calculează numărul de credite al fiecărei competențe astfel: se verifică numărul de credite al unității de competență din care aceasta face parte și numărul de competențe al acestei unități de competență. Se estimează apoi numărul de ore alocat fiecărei competențe și, aplicând regula de 3 simplă, se calculează numărul de credite.

2.7. Încheierea mediei modulelor echivalate

A. În cazul echivalării pentru disciplinele educației de bază trebuie urmați pașii:

1. elevul informat despre procedura de echivalare și de obținere a creditelor trebuie să opteze, în scris, pentru modulele educației de bază pe care nu dorește să le urmeze în contul numărului de credite obținut prin echivalare (5, 10 sau 15);

2. elevul nu poate opta pentru un număr de module ale căror credite însumate depășesc numărul creditelor obținute (5, 10 sau 15);

3. după alocarea numărului de credite pentru clasa/clasele absolvită/absolvite și după stabilirea modulelor pentru care elevul, prin echivalare, obține scutirea de frecvență și/sau de evaluare, comisia de evaluare calculează mediile pentru modulele echivalate în acest mod;

4. media unui modul/module din cadrul programului, pentru care elevul, prin echivalare, obține scutirea de frecvență și/sau evaluare, va fi calculată astfel:

a) în cazul acumulării a 5 credite/echivalentul absolvirii clasei a V-a, media modulului pentru care elevul, prin echivalare, obține scutirea de frecvență și/sau evaluare este media pe care elevul a obținut-o la disciplina respectivă în învățământul gimnazial;

b) în cazul acumulării a 10 sau 15 credite/echivalentul absolvirii clasei a VI-a/a VII-a, media modulului pentru care elevul, prin echivalare, obține scutirea de frecvență și/sau evaluare se calculează astfel: suma tuturor mediilor anuale ale disciplinei respective împărțită la numărul de ani în care aceasta a fost studiată; nota astfel obținută va deveni media pentru un modul sau pentru mai multe module ale disciplinei respective, scutite de frecvență și/sau evaluare, în cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior;

c) media modulului se calculează cu două zecimale, fără rotunjire.

B. Media de modul în cazul echivalării competențelor profesionale dobândite anterior pe căi formale se determină astfel:

a) în cazul recunoașterii integrale a certificatului de calificare profesională, cu recunoaștere la nivel național, se identifică și se asociază disciplina/modulul parcurs la

cursul de calificare modulelor din curriculumul TVET^{*)}¹. Asocierea disciplinelor/modulelor se face pe baza asocierii competențelor corespunzătoare acestora. Media modulelor echivalate este media disciplinei (disciplinelor)/modulului (modulelor) căreia/căroră i se poate asocia competența sau setul de competențe recunoscut. În cazul în care unui modul din curriculumul TVET i se asociază mai multe discipline/module corespunzătoare cursului de calificare parcurs, media modulului va fi media aritmetică a acestora. În cazul în care o disciplină/modul înscrisă/înscris în certificat corespunde în aceeași măsură mai multor module din curriculumul TVET, media disciplinei/modulului se transferă fiecărui modul TVET;

b) în cazul recunoașterii parțiale a certificatului de calificare profesională, cu recunoaștere la nivel național, la calculul mediei unui modul din curriculumul TVET se iau în considerare notele acordate competențelor individuale recunoscute și agregate la modulul respectiv. Nota acordată fiecărei competențe individuale este nota disciplinei/modulului, înscrisă pe certificat sau în foaia matricolă, care se poate asocia acestei competențe;

c) media la modulul de instruire practică comasată se încheie în urma susținerii unei probe de evaluare, propusă de către profesorul de specialitate, în conformitate cu probele de evaluare din standardele de pregătire profesională și pe baza raportului întocmit de operatorul economic.

2.8. Înregistrarea rezultatelor evaluării

1. Unitățile de învățământ păstrează, pentru fiecare candidat căruia i s-au recunoscut/echivalat documentele școlare/actele de studii, respectând condițiile legale de arhivare ale actelor de studii, următoarele documente:

a) cererea de înscriere în procesul de echivalare, cu menționarea clară a claselor/competențelor pentru care se solicită echivalarea;

b) dosarul de echivalare a competențelor dobândite anterior pe căi formale, împreună cu actele de studii doveditoare sau copii ale acestora.

2. Dosarul de echivalare a competențelor dobândite anterior pe căi formale include:

a) elementele de identificare: numele candidatului, denumirea calificării profesionale, componența comisiei de evaluare, unitatea de învățământ, data echivalării;

b) fișa de înregistrare a rezultatelor echivalării (semnată de elev, cu luare la cunoștință) conținând: număr de credite, medii și adeverințe obținute de elev;

c) fișa (semnată de elev, cu luare la cunoștință) care stabilește traseul individual în urma evaluării: ce module mai are de parcurs, ce număr de credite mai are de obținut, alte informații;

d) feed-backul din partea candidatului, referitor la modul de îndrumare și de manifestare a comisiei de evaluare, modul de derulare a întregului proces.

3. În urma aplicării procedurii de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi formale, persoanele care au obținut recunoașterea integrală sau parțială pot beneficia de programe individualizate de pregătire, cu un număr redus de ore.

¹ *1) Curriculum TVET - curriculumul de specialitate aprobat, menționat la [art. 13](#) alin. (5) din metodologie.

CAP. 3

Evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale

3.1. Caracteristici generale

Procesul de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale are următoarele caracteristici:

a) este un proces voluntar; persoanele înscrise în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, care doresc să li se recunoască competențele dobândite anterior pe căi nonformale și informale, se adresează, în scris, comisiei de înscriere de la unitatea de învățământ;

b) este un proces transparent; elevul (candidatul) care urmează a fi evaluat este informat cu privire la modul de desfășurare a procesului de evaluare, în cadrul unui interviu, organizat înainte de începerea procesului, după înscriere;

c) în vederea evaluării competențelor pentru educația de bază, fiecare candidat va fi sprijinit și consiliat de către diriginte, membru în comisia de înscriere, care prezintă candidatului metodele de evaluare care vor fi utilizate și competențele care trebuie demonstrate;

d) înainte de intrarea în procesul de evaluare propriu-zis, candidatul analizează, asistat de către diriginte, membru în comisia de înscriere, propriile competențe, în raport cu competențele și standardele de performanță ale modulelor pentru care solicită evaluare inițială. Candidatul este informat cu privire la metodele de evaluare care vor fi utilizate;

e) în funcție de rezultatul analizei, dirigințele recomandă candidatului să participe sau să nu participe la procesul de evaluare. Decizia de a participa la procesul de evaluare aparține candidatului care menționează în cererea depusă modulele pentru care solicită evaluare inițială;

f) în vederea evaluării competențelor profesionale corespunzătoare unei calificări profesionale, fiecărui candidat îi este repartizat un cadru didactic de specialitate, membru evaluator din cadrul comisiei de evaluare a competențelor profesionale (denumit în continuare evaluator), care răspunde de punerea în aplicare a întregului proces de evaluare. Înainte de intrarea în procesul de evaluare propriu-zis, candidatul analizează, asistat de evaluator, propria performanță profesională, în raport cu conținutul standardului de pregătire profesională, în cadrul unui interviu, care se finalizează cu completarea unei fișe de autoevaluare. Evaluatorul explică și detaliază, la cerere, conținutul și prevederile standardului de pregătire profesională. În funcție de rezultatul autoevaluării, evaluatorul recomandă candidatului să participe la procesul de evaluare, pentru întregul standard sau pentru o parte a acestuia, ori să nu participe la procesul de evaluare. Decizia de a participa la procesul de evaluare aparține candidatului, care menționează în cererea depusă unitățile de competență pentru care dorește să fie evaluat din lista unităților de competență ale standardului pus la dispoziția sa de către evaluator. Evaluatorul prezintă candidatului metodele de evaluare care vor fi utilizate și stabilește programul de desfășurare a procesului de evaluare, de comun acord cu candidatul. Programul stabilit de evaluator cu candidatul este comunicat centrului autorizat sau comisiei de evaluare din unitatea de învățământ, în scopul aprobării de către aceasta;

g) elevul (candidatul) înscris în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior nu poate solicita evaluare inițială pentru un modul pe care l-a parcurs deja în cadrul programului sau pentru un modul care tocmai s-a încheiat, fără ca acesta să-l fi parcurs.

3.2. Repere pentru evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale

Procesul de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale se raportează la standardele de performanță, pentru educația de bază, și la standardele de pregătire profesională, pentru pregătirea profesională.

Evaluarea competențelor profesionale se efectuează în raport cu criteriile de performanță descrise în standardele de pregătire profesională.

3.3. Organizarea procesului de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale

1. Organizarea procesului de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale este efectuată de către:

a) comisia de evaluare de la nivelul unității de învățământ, pentru evaluarea modulelor educației de bază;

b) centrul de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, autorizat de către Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților (C.N.F.P.A.) sau de către evaluatori de competențe profesionale, certificați de C.N.F.P.A., conform procedurii legale aprobate prin [Ordinul](#) ministrului educației și cercetării și al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei nr. 4.543/468/2004 pentru aprobarea Procedurii de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, cu modificările și completările ulterioare. În cazul în care evaluarea nu se poate face, din motive întemeiate, de către un centru autorizat de către C.N.F.P.A. sau de către evaluatori de competențe profesionale certificați de către C.N.F.P.A., aceasta se va realiza de către comisia de evaluare din unitatea de învățământ, care are în componență doi membri, cadre didactice de specialitate - discipline tehnologice.

2. Elevul (candidatul) poate solicita aplicarea procedurii de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale, astfel:

a) pentru educația de bază, pentru unul, mai multe sau toate modulele;

b) pentru pregătirea profesională, pentru unul, mai multe sau toate modulele din curriculumul TVET specific unei calificări profesionale, respectiv pentru una, mai multe sau toate unitățile de competență ale unui standard de pregătire profesională.

3. Dovezile de competență rezultate pe parcursul evaluării sunt analizate și judecate de comisia de evaluare/evaluator, în raport cu cerințele standardului de performanță/standardului de pregătire profesională.

4. Evaluarea în vederea recunoașterii competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale se face în cadrul evaluării inițiale - înainte de debutul modulelor corespunzătoare unui an de studiu - și se adresează tuturor elevilor care consideră că dețin competențele necesare promovării unui modul, anterior parcurgerii acestuia.

3.4. Termene pentru procesul de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale

a) Competențele dobândite anterior pe căi nonformale și informale, atât pentru educația de bază, cât și pentru pregătirea profesională, se desfășoară, conform unui grafic stabilit, în cadrul sesiunilor de evaluare inițială.

b) Competențele dobândite anterior pe căi nonformale și informale, atât pentru educația de bază, cât și pentru pregătirea profesională, sunt evaluate în oricare dintre

sesiunile speciale de evaluare alocate, înainte de începerea predării modulului/modulelor pentru care se solicită evaluarea.

c) Durata procesului de evaluare a competențelor profesionale se stabilește de către fiecare centru, respectiv unitate de învățământ, în funcție de specificul și de complexitatea ocupației/calificării, fără a se depăși o săptămână, în cadrul unei planificări realizate de către comisia de evaluare, în funcție de numărul solicitărilor și de specificul calificărilor profesionale.

d) Evaluarea competențelor profesionale se poate face în oricare dintre sesiunile de evaluare organizate de unitatea de învățământ, anterior debutului modulelor pentru care se realizează pregătirea profesională.

3.5. Alocarea creditelor în urma aplicării procedurii de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale

a) Pentru educația de bază, numărului de credite se alocă conform planului-cadru pentru modulul/modulele respectiv/respective.

b) Pentru pregătirea profesională se estimează numărul de credite pentru modulul de cultură de specialitate, în funcție de numărul de ore alocate în curriculum, din numărul total de credite al blocului de module de pregătire profesională al fiecărui an, conform planului-cadru.

c) În cazul recunoașterii doar a unor competențe din cadrul unor unități de competență/module (valabil numai pentru pregătirea profesională), se estimează valoarea creditului pentru competența individuală recunoscută în raport cu numărul de competențe al unității și cu valoarea totală a creditului unității din care aceasta face parte.

3.6. Încheierea mediei modulelor echivalente

a) Media unui modul din cadrul programului, care este promovat, pentru care se recunosc competențele prin evaluare și care nu va mai fi parcurs de elev în cadrul programului, va fi calculată ca medie aritmetică a notelor obținute la probele de evaluare aplicate.

b) Pentru pregătirea profesională, pentru ca un modul din curriculumul TVET să fie considerat promovat, trebuie să i se recunoască candidatului toate competențele agregate acelui modul.

c) Media obținută la evaluare devine media modulului respectiv.

d) Notele din adeverința de competențe primită de către persoanele care beneficiază de recunoaștere parțială a modulelor/unităților de competență vor intra în alcătuirea mediei modulului (pentru a atesta finalizarea și promovarea programului) alături de notele obținute pe parcurs de către candidat la evaluarea din cadrul modulelor din programul individualizat de pregătire. Pentru pregătirea profesională se aplică media aritmetică a notelor obținute la evaluarea competențelor incluse în lista unităților de competență relevante pentru modul.

3.7. Elaborarea instrumentelor de evaluare în vederea evaluării competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale

1. În cazul educației de bază, pentru evaluarea competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale, instrumentele de evaluare sunt elaborate de către profesorii de specialitate de la modulele corespunzătoare.

2. Pentru evaluarea competențelor profesionale dobândite anterior pe căi nonformale și informale, instrumentele de evaluare sunt elaborate, pe baza standardelor de pregătire profesională, după caz, de către:

- a) centrul de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, autorizat de către C.N.F.P.A.;
- b) evaluatorul de competențe profesionale, certificat de către C.N.F.P.A.;
- c) cadrele didactice de specialitate - discipline tehnologice din cadrul comisiei de evaluare de la nivelul unității de învățământ.

3. Fiecare centru de evaluare/evaluator de competențe profesionale/comisie de evaluare stabilește modalitatea concretă de evaluare, astfel încât metodele aplicate să conducă cu consecvență la demonstrarea competenței în ansamblul ei.

3.8. Documente care atestă obținerea recunoașterii, în urma aplicării procedurii de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale

Elevul (candidatul) este informat că i se eliberează adeverință de modul (și este eliminată obligativitatea parcurgerii modulului) dacă toate competențele relevante pentru modul sunt recunoscute, în urma aplicării procedurii de evaluare și de recunoaștere. În adeverința de modul se consemnează media modulului și numărul de credite obținute.

În cazul în care lista competențelor relevante pentru un modul din cadrul pregătirii profesionale include competențe din diferite unități de competență, eliberarea adeverinței de modul este condiționată de demonstrarea tuturor acestor competențe.

Elevul (candidatul) este informat că, în cazul pregătirii profesionale, el poate beneficia de recunoașterea parțială a unui modul/unități de competență, adică numai de o parte a competențelor agregate unui modul sau incluse în unitatea de competență. Candidatul primește în urma recunoașterii parțiale o adeverință de competențe în care sunt consemnate notele obținute pentru fiecare competență în parte, indicându-se modulul și unitatea de competență în care este inclusă competența. Decizia privind competența candidatului se stabilește pentru fiecare competență pentru care a fost evaluat candidatul. Dovezile de competență rezultate pe parcursul evaluării sunt analizate și apreciate de către comisia de evaluare/evaluator, în raport cu cerințele standardului de pregătire profesională.

3.9. Înregistrarea rezultatelor evaluării și recunoașterii competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale

1. Unitățile de învățământ păstrează, pentru fiecare elev (candidat) evaluat, respectând condițiile legale de arhivare a actelor de studii, următoarele documente:

- a) cererea de înscriere în procesul de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale;
- b) dosarul de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale, împreună cu dovezile de competență colectate.

2. Dosarul de evaluare și recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale include:

- a) elementele de identificare: numele candidatului, denumirea calificării profesionale, numele evaluatorului, unitatea de învățământ, data susținerii fiecărei evaluări;
- b) lista modulelor/unităților de competență la care se face evaluarea;
- c) seturile de probe de evaluare, testele administrate candidatului (întrebări specifice pentru testul scris și oral, activitățile realizate la o simulare sau demonstrație structurată

ori urmărite la observarea directă, tema de proiect și detaliile tehnice necesare realizării acestuia, fișa de autoevaluare completată);

- d) dovezile de competență care rezultă din aplicarea probelor;
- e) fișa de înregistrare a rezultatelor;
- f) feed-backul din partea candidatului referitor la modul de îndrumare și de manifestare a evaluatorului, la modul de derulare a întregului proces de evaluare, la accesul la materiale și documentație.

3.10. Valorificarea recunoașterii competențelor profesionale obținute pe căi nonformale și informale

1. Prin evaluarea și recunoașterea tuturor competențelor profesionale, din toate unitățile de competență tehnică generală și specializată, participantul în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior nu mai parcurge modulele de specialitate din anii II, III și IV; la instruirea practică comasată poate să se prezinte la o parte din orele alocate, în vederea pregătirii pentru susținerea examenului pentru certificarea competențelor profesionale.

2. Recunoașterea anumitor competențe din standardul de pregătire profesională atrage eliminarea din programul individualizat de pregătire al elevului respectiv a competențelor și a conținuturilor aferente, selectate din "Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor" din curriculumul de specialitate. Conținuturile pe care candidatul le mai are de parcurs însumează un număr total de ore care vor fi distribuite, începând cu anul II, astfel încât candidatul se poate afla în una din următoarele situații:

- a) finalizează și promovează modulele/conținuturile din modulele rămase, conform programului individualizat de pregătire, la sfârșitul anului II;
- b) finalizează și promovează modulele/conținuturile din modulele rămase, conform programului individualizat de pregătire, la sfârșitul anului III;
- c) finalizează și promovează modulele/conținuturile din modulele rămase, conform programului individualizat de pregătire, în timpul anului IV.

Participanții din cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, care au obținut nivelul 1 sau 2 de calificare, recunoscut la nivel național, în urma finalizării unui program de formare profesională continuă oferit de către un furnizor de formare profesională autorizat conform legii, au posibilitatea fie să urmeze Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, fără pregătirea de specialitate și fără instruirea practică comasată, fie să opteze pentru o calificare profesională, caz în care beneficiază de pregătire profesională după un program individualizat de pregătire.

CAP. 4

Procesul de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite pe parcursul programului

4.1. Caracteristici generale

Procesul de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite pe parcursul programului are următoarele caracteristici:

- a) este un proces organizat flexibil; elevii (candidații) înscriși în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior parcurg module ale educației de bază, conform planului-cadru pentru Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, și module ale curriculumului de specialitate (TVET) pentru o anumită calificare

profesională solicitată și sunt evaluați în vederea recunoașterii competențelor, în momente diferite;

b) este un proces transparent; candidatul este informat cu privire la modul de desfășurare a evaluării, după înscriere, în perioada de inițiere și orientare.

4.2. Repere pentru evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite pe parcursul programului

Elevii înscriși în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, în urma parcurgerii modulelor, vor fi evaluați în vederea recunoașterii competențelor dobândite pe parcurs, pe baza standardelor de performanță, în cazul educației de bază, și a standardului de pregătire profesională, în cazul pregătirii profesionale.

Evaluarea competențelor dobândite pe parcursul programului este efectuată de către profesorul de specialitate de la modul.

4.3. Posibilități de evaluare a competențelor dobândite pe parcursul programului

Formele de evaluare utilizate în cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior pentru evaluarea competențelor dobândite pe parcursul programului sunt:

- a) evaluare cu rol de diagnoză, pentru modulele educației de bază;
- b) evaluarea curentă;
- c) evaluarea finală de modul;
- d) evaluare finală de an.

4.4. Termene pentru procesul de evaluare și recunoaștere a competențelor dobândite pe parcursul programului

a) Pentru competențele dobândite pe parcursul programului, evaluarea curentă se realizează atât pentru educația de bază, cât și pentru pregătirea profesională, în cadrul săptămânilor de curs.

b) Evaluarea finală de modul (unde este cazul), evaluarea finală de an și evaluarea cu rol de diagnoză se realizează conform intervalelor stabilite la [art. 13](#) și [19](#) din metodologie.

c) Modulele restante din toți anii de studiu (într-o proporție mai mică decât 25% pentru fiecare an) pot fi evaluate în cadrul sesiunilor de evaluare organizate anual sau în perioada în care se poate acorda sprijinul suplimentar, conform prevederilor din [anexa b](#)).

4.5. Alocarea creditelor în urma aplicării procedurii de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite pe parcursul programului

a) Evaluarea competențelor dobândite pe parcursul programului se finalizează prin alocarea unui număr de credite corespunzător fiecărui modul, din totalul celor 60 de credite alocate Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, dintre care 30 de credite alocate educației de bază și alte 30 de credite alocate pregătirii profesionale.

b) Creditele sunt acumulate de către fiecare elev (candidat) potrivit numărului de credite alocat modulelor prin planul-cadru de învățământ.

c) Numărul de credite pentru fiecare modul din curriculumul TVET este estimat, în baza numărului de ore alocat, din numărul total de credite al blocului de module de pregătire profesională, al fiecărui an de studiu, conform planului-cadru de învățământ.

d) Pentru a aloca unui candidat numărul de credite corespunzător unui modul, procedura de evaluare trebuie să se finalizeze cu promovarea modului.

4.6. Încheierea mediei modulelor parcurse

a) Pentru ca procesul de evaluare să fie transparent, profesorul de specialitate trebuie să informeze elevul referitor la standardele de performanță/standardele de pregătire profesională la care se raportează în acest proces; elevul este informat și despre procedura de evaluare și de obținere a creditelor.

b) Media la modulele studiate pe parcursul programului, pentru modulele educației de bază, se calculează ca medie ponderată, din care 30% este ponderea notelor acordate pe parcurs, 20% ponderea portofoliului elaborat pentru modulul respectiv și 50% nota acordată la evaluarea finală a modului. Calculul mediei modulelor frecventate se realizează astfel:

$$\frac{(MNP \times 3) + (NP \times 2) + (NM \times 5)}{10} = MM,$$

unde:

- MNP este media notelor acordate pe parcurs, calculată cu două zecimale, fără rotunjire;
- NP este nota obținută la evaluarea portofoliului (fără zecimale);
- NM este nota obținută la evaluarea de la finalul modului, calculată cu două zecimale, fără rotunjire;
- MM este media finală a modului, calculată cu două zecimale, fără rotunjire.

c) Media la modulele studiate pe parcursul programului, pentru pregătirea profesională, se calculează conform prevederilor [art. 59](#) alin. (6) din Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, aprobat prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4.925/2005.

d) Promovarea unui modul este condiționată de obținerea mediei 5 (cinci).

e) Numărul minim de note acordate pe parcurs, obligatoriu pentru încheierea mediei unui modul, este de 4, la modulele specifice educației de bază (două note obținute la evaluarea curentă, o notă acordată pentru portofoliu și o notă acordată pentru evaluarea finală de modul) și de 4 la modulele din trunchiul comun pentru pregătirea profesională (două note pentru cultura de specialitate și două note pentru instruirea practică săptămânală); pentru încheierea mediei la modulul de instruire practică comasată sunt necesare minimum două note.

4.7. Documente care atestă promovarea modulelor în urma aplicării procedurii de evaluare a competențelor dobândite pe parcurs

În urma promovării modulelor, se eliberează fiecărui elev (candidat) o adeverință de modul în care se consemnează numele modului, numărul de credite și media la modulul respectiv.

4.8. Înregistrarea rezultatelor evaluării

a) Rezultatele evaluării modulelor, pentru fiecare elev (candidat) înscris în Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, sunt consemnate în catalog, în fiecare an de studiu din program.

b) Evaluarea se consemnează în documentele școlare prin note de la 10 la 1 și prin medii acordate pentru fiecare modul.

ANEXA b) la metodologie

SITUAȚIILE

în care se recomandă micșorarea duratei standard de școlarizare sau acordarea sprijinului suplimentar în cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior

CAP. 1

Situațiile în care se recomandă micșorarea duratei standard de școlarizare

În unele situații, experiența, competențele dobândite anterior și nivelul de pregătire ale unui elev îi pot permite parcurgerea parțială (prin frecvență) a unuia sau mai multor module, corespunzătoare pregătirii în domeniul educației de bază sau pregătirii profesionale, ceea ce poate duce la reducerea duratei standard de școlarizare, pentru fiecare elev în parte.

Reducerea duratei standard de școlarizare este posibilă în condițiile în care:

a) elevul deține o adeverință de absolvire a claselor a V-a, a VI-a sau a VII-a din învățământul gimnazial; în acest caz, el poate solicita recunoașterea și echivalarea claselor parcurse în învățământul gimnazial. În cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, recunoașterea și echivalarea se realizează prin alocarea unui număr de credite corespunzător fiecărei clase absolvite; în cazul în care elevul deține o adeverință de absolvire a 5 clase, acesta obține un număr de 5 credite; în cazul în care elevul deține o adeverință de absolvire a 6 clase, acesta obține un număr de 10 credite; în cazul în care elevul deține o adeverință de absolvire a 7 clase, acesta obține un număr de 15 credite. Durata de școlarizare se reduce deoarece elevul mai are de acumulat doar 25, 20, respectiv 15 credite din cele 30 de credite alocate modulelor educației de bază în cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior;

b) în urma interviului și a probelor de evaluare inițială, indiferent de numărul de ani de studiu parcurși anterior în învățământul gimnazial, elevul apreciază și/sau i se recomandă că este pregătit pentru evaluarea modulelor, fără parcurgerea acestora. În această situație candidații completează o cerere de înscriere în sesiunea de evaluare. În condițiile promovării evaluării de modul, în cadrul sesiunilor de evaluare, elevului i se eliberează adeverința de modul, pentru modulul respectiv. Durata standard de școlarizare se reduce deoarece elevul a promovat un număr de module, fără să fie obligat la frecventarea acestora, și a reușit să acumuleze creditele necesare pentru promovarea integrală a modulelor educației de bază și a modulelor pentru pregătirea profesională, în cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior;

c) în cazul în care elevul prezintă unității de învățământ un certificat de calificare profesională, obținut într-un sistem de formare continuă și eliberat de un centru de calificare autorizat, pentru o ocupație, acesta poate beneficia de un program de pregătire individualizat, în care:

- poate parcurge doar modulele alocate educației de bază;
- trebuie să recupereze competențele care nu apar pe certificatul său, dar sunt înscrise în standardul de pregătire profesională al calificării care se poate asocia, conform reglementărilor, acelei ocupații.

În ambele situații programul de pregătire individualizat poate asigura reducerea duratei standard a programului.

CAP. 2

Situațiile în care se recomandă acordarea sprijinului suplimentar

Unele categorii de elevi (persoane cu nevoi speciale, minorități culturale, persoane care locuiesc în zone defavorizate, persoane fără adăpost stabil, copiii străzii, persoane private temporar de libertate, șomeri pe termen lung, refugiați în urma calamităților naturale etc.) participante la Programul "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, din cauza condițiilor de viață, nu reușesc, pe parcursul celor 4 ani - durata standard a programului - să aibă o frecvență minimă care să le asigure promovabilitatea modulelor. Aceste categorii de elevi au nevoie de sprijin suplimentar.

Acesta se acordă în situațiile în care elevul:

- a) a înregistrat un număr de absențe egal cu jumătate plus unu din numărul total de ore;
- b) nu a participat/nu a promovat evaluarea/evaluările de modul și/sau evaluarea/evaluările finale de an de studiu;
- c) nu a dovedit competențele necesare pentru promovarea examenului de certificare a competențelor profesionale;
- d) consideră că are nevoie de sprijin suplimentar, în vederea continuării studiilor.

Recomandarea ca elevul să urmeze o pregătire suplimentară poate fi realizată de către profesorul de la modulul respectiv, dacă acesta constată că progresul realizat de către elev, în raport cu țintele stabilite (standardele de performanță și standardele de pregătire profesională), nu este cel așteptat. Realizarea unei pregătiri suplimentare poate fi solicitată și de către elev, fără a avea nevoie de recomandarea unui cadru didactic, de exemplu în cazul elevilor cu nevoi speciale sau al celor care solicită amânarea de modul din motive medicale. Solicitantul va înainta în acest sens o cerere coordonatorului Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior, în care va consemna titlurile modulelor pentru care dorește planificarea unei pregătiri suplimentare. Coordonatorul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior vizează cererea elevului și o înaintează, spre aprobare, directorului unității de învățământ.

Sprijinul suplimentar poate viza unul sau mai multe module și se realizează, de regulă, pe durata standard a programului, astfel:

a) pentru educația de bază, prin orele de curriculum la decizia școlii (CDS) alocate modulelor din trunchiul comun;

b) pentru pregătirea profesională, prin alegerea, în funcție de situație, a uneia dintre următoarele opțiuni:

- participarea la activitățile de predare/învățare a modulului nepromovat, cu alte grupe de studiu (dacă există cel puțin două grupe specifice unui an de studiu, fie care au început simultan, fie care au început succesiv, în octombrie și în februarie);

- participarea la orele de CDS pentru modulele din aria curriculară "Tehnologii", propuse de unitatea de învățământ, conform recomandărilor, în situația în care este necesară completarea impusă de numărul total de ore alocat prin planul-cadru, cu un număr mai mic de 30 de ore;

- desfășurarea activității la operatorul economic, în cazul în care activitatea se desfășoară în cel puțin două schimburi și elevul, potrivit unui ritm propriu de învățare, realizează activități de învățare la instruirea practică într-un program cu un număr mai mare de ore peste cel normat. În acest caz sunt necesare aprobarea din partea operatorului economic și supravegherea elevului de către un maestru instructor de la locul de muncă.

Sprijinul suplimentar se poate acorda și prin prelungirea duratei standard a programului, de regulă cu un semestru, prin aplicarea, în funcție de situație, a uneia dintre următoarele opțiuni:

- a) replanificarea parcurgerii modulelor nepromovate cu alte grupe de studiu;
- b) studiu individual și organizarea unor ședințe de consultații;
- c) planificarea unor sesiuni de evaluare a modulelor.

Situațiile care necesită prelungirea duratei standard a programului se avizează de consiliul de administrație al unității de învățământ și se aprobă de către inspectoratul școlar județean.